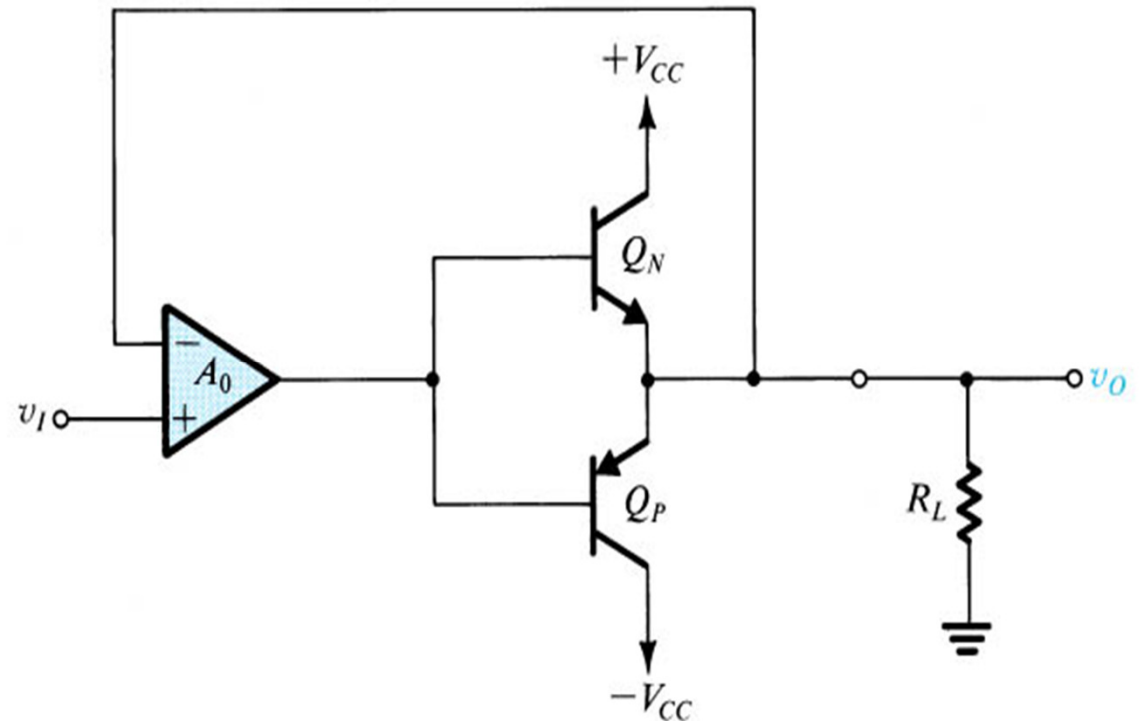

Εξάλειψη παραμόρφωσης περάσματος τάξης Β

- Η παραμόρφωση περάσματος μπορεί να ελαττωθεί αν χρησιμοποιηθεί ΤΕ στην είσοδο, με απολαβή dc A_0 .
- Η νεκρή ζώνη των $\pm 0.7V$ μειώνεται στα $\pm 0.7V / A_0$
- Το μειονέκτημα είναι ότι ο πεπερασμένος ρυθμός ανόδου του ΤΕ θα προκαλέσει παρατηρήσιμη μεταγωγή μεταξύ των καταστάσεων ON-OFF του κάθε τρανζίστορ, γεγονός που θα μεγιστοποιηθεί στις υψηλές συχνότητες

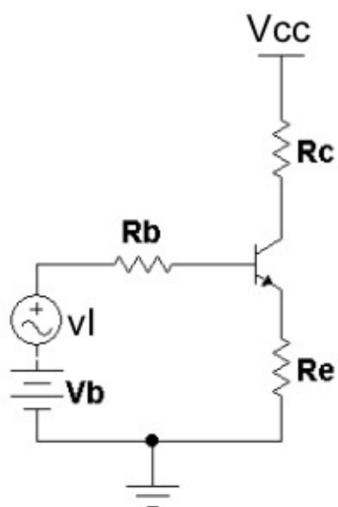

Στάδιο Εξόδου σε Τάξη AB

Ο ενισχυτής άγει όταν για θετικές v_I + μέρος αρνητικής v_I , δηλαδή:

$$v_I + V_B \geq 0.7V \quad V_B < \max(v_I)$$

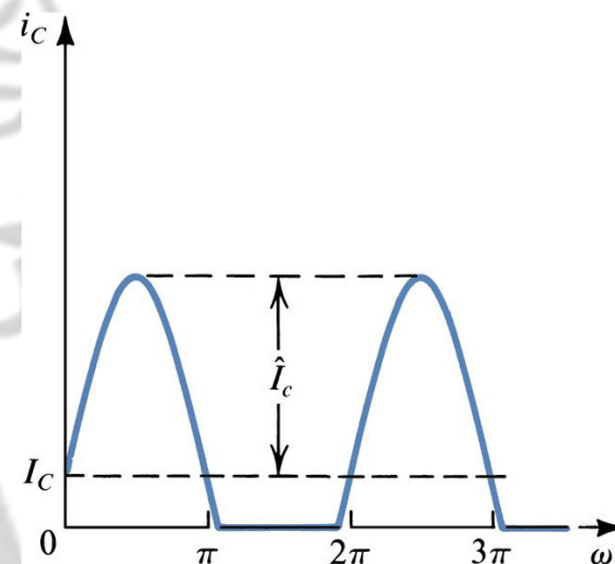
Αγωγή για $v_I \geq 0.7 - V_B$ Αποκοπή για τις αρνητικότερες v_I

Το τρανζίστορ στην αποκοπή ($i_c=0$) όταν

$$v_I + V_B < 0.7V$$

- Όταν $v_I=0$, $i_C = I_C$
- Απαιτείται ένα επιπλέον στάδιο AB το οποίο θα επιτρέπει και την λειτουργία του ενισχυτή κατά τη διάρκεια του υπολοίπου της αρνητικής ημιπεριόδου

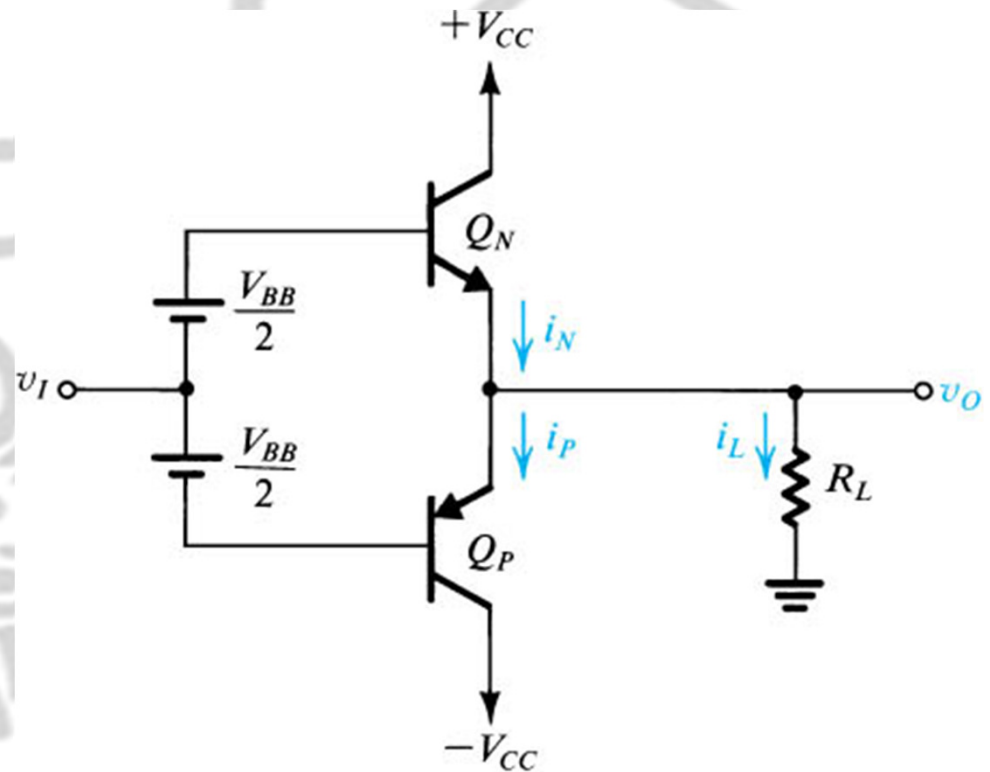

Στάδιο Εξόδου σε Τάξη AB (συν.)

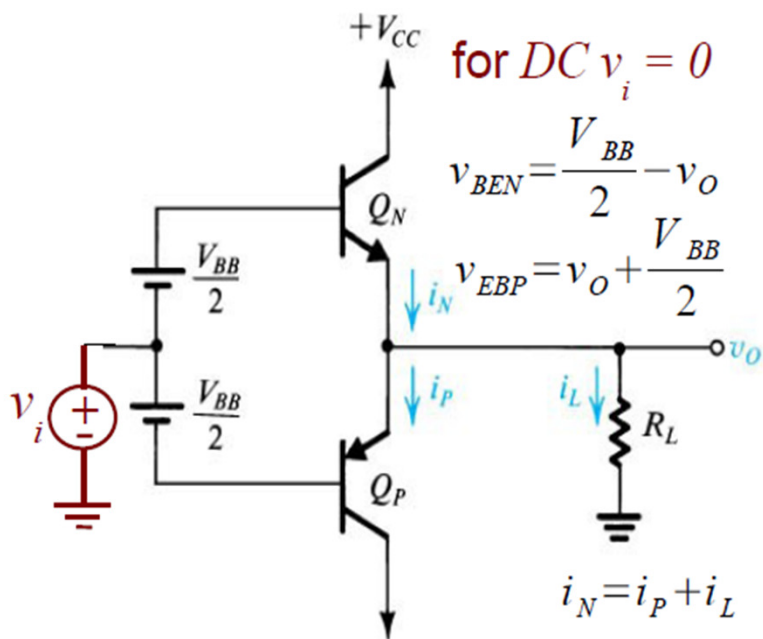
- Αν πολώσουμε τις βάσεις των τρανζίστορ με ένα μικρό, μη μηδενικό ρεύμα, μπορούμε να θέσουμε το Q λίγο πάνω από την αποκοπή

$$\frac{V_{BB}}{2} \approx 0.7 \text{ V.}$$

- Για μικρές τιμές της τάσης εισόδου (εκεί όπου εμφανιζόταν η νεκρή ζώνη), τα τρανζίστορ θα άγουν
- Το αποτέλεσμα είναι η λειτουργία σε τάξη AB
- Ιδανικά, θα πρέπει τα Q_N & Q_P να:
  - Είναι ταιριασμένα
  - Να λειτουργούν στη ίδια θερμοκρασία περιβάλλοντος

Λειτουργία κυκλώματος σε τάξη AB

for DC $v_i = 0$

$$v_{BEN} = \frac{V_{BB}}{2} - v_o$$

$$v_{EBP} = v_o + \frac{V_{BB}}{2}$$

Τάση εξόδου για $v_i \neq 0$:

$$\text{for } v_i > 0 \quad v_o = v_i + \frac{V_{BB}}{2} - v_{BEN} \Rightarrow v_o \approx v_i$$

$$\text{for } v_i < 0 \quad v_o = v_i - \frac{V_{BB}}{2} + v_{EBP} \Rightarrow v_o \approx v_i$$

Η τάση μεταξύ των βάσεων παραμένει σταθερή

$$v_{BEN} + v_{EBP} = V_{BB} \quad \text{Για κάθε } v_i$$

Υπάρχει σχέση μεταξύ των i_N & i_P η οποία υπολογίζεται ως :

$$V_T \ln \left(\frac{i_N}{I_S} \right) + V_T \ln \left(\frac{i_P}{I_S} \right) = 2 V_T \ln \left(\frac{I_Q}{I_S} \right)$$

Πόλωση (Q_N & Q_P ταιριασμένα)

$$I_N = I_P = I_Q = I_S e^{\frac{V_{BB}}{2V_T}}$$

Επίσης $i_N = I_S e^{\frac{v_{BEN}}{V_T}}$ & $i_P = I_S e^{\frac{v_{EBP}}{V_T}}$

Υπομονή! Ακολουθούν αποδείξεις →

Λειτουργία κυκλώματος σε τάξη AB (συν.)

$$\begin{aligned} \text{for } v_i > 0 \quad v_o &= v_i + \frac{V_{BB}}{2} - v_{BEN} \Rightarrow v_{BEN} = v_i - v_o + \frac{V_{BB}}{2} \\ \text{for } v_i < 0 \quad v_o &= v_i - \frac{V_{BB}}{2} + v_{EBP} \Rightarrow v_{EBP} = v_o - v_i + \frac{V_{BB}}{2} \end{aligned}$$

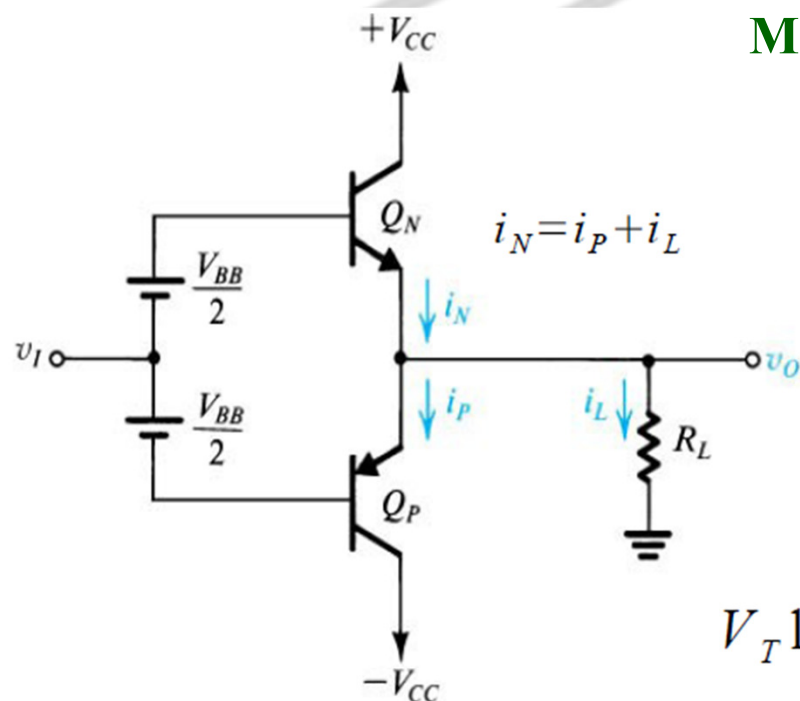
**Προσθέτω
κατά μέλη**

$$v_{BEN} + v_{EBP} = V_{BB} \quad \text{Για κάθε } v_I$$

Για τα ρεύματα έχουμε:

$$\begin{aligned} i_N &= I_S e^{\frac{v_{BEN}}{V_T}} \Rightarrow v_{BEN} = V_T \ln \left(\frac{i_N}{I_S} \right) & i_P &= I_S e^{\frac{v_{EBP}}{V_T}} \Rightarrow v_{EBP} = V_T \ln \left(\frac{i_P}{I_S} \right) \\ I_N &= I_P = I_Q = I_S e^{\frac{V_{BB}}{2V_T}} \Rightarrow V_{BB} = 2V_T \ln \left(\frac{I_Q}{I_S} \right) \\ V_T \ln \left(\frac{i_N}{I_S} \right) &+ V_T \ln \left(\frac{i_P}{I_S} \right) &= 2V_T \ln \left(\frac{I_Q}{I_S} \right) & \text{Για κάθε } v_I \end{aligned}$$

Λειτουργία κυκλώματος σε τάξη AB (συν.)

Με βάση τα προηγούμενα έχουμε:

$$V_T \ln\left(\frac{i_N}{I_S}\right) + V_T \ln\left(\frac{i_P}{I_S}\right) = 2V_T \ln\left(\frac{I_Q}{I_S}\right)$$

$$V_T \ln\left(\frac{i_N i_P}{I_S^2}\right) = 2V_T \ln\left(\frac{I_Q}{I_S}\right)$$

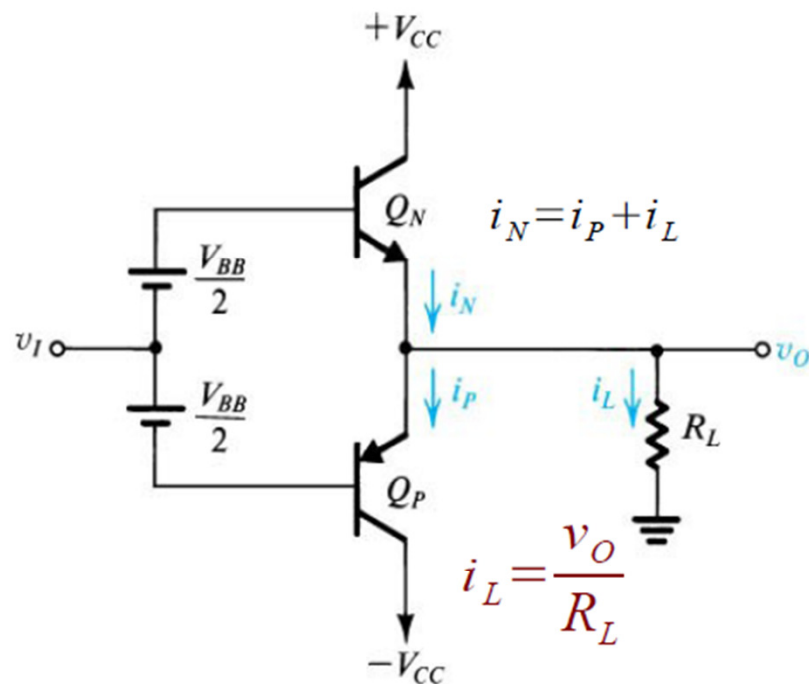
$$V_T \ln(i_N i_P) - V_T \ln(I_S^2) = 2V_T \ln(I_Q) - 2V_T \ln(I_S)$$

$$\ln(i_N i_P) = \ln(I_Q^2) \quad \text{or} \quad i_N i_P = I_Q^2$$

Συνθήκη σταθερής τάσης βάσης

$$v_{BEN} + v_{EBP} = V_{BB} \Rightarrow i_N i_P = I_Q^2$$

Λειτουργία κυκλώματος σε τάξη AB (συν.)

Συνθήκη σταθερής τάσης βάσης

$$i_N i_P = I_Q^2$$

Νόμος Kirchhoff

$$i_N = i_P + i_L \Rightarrow i_P = i_N - i_L$$

Συνδυάζοντας τα ανωτέρω, έχουμε

$$i_N (i_N - i_L) = I_Q^2 \quad \text{or} \quad i_P (i_P + i_L) = I_Q^2$$

$$\text{Για } v_I > 0V$$

$$\text{Για } v_I < 0V$$

Συνεπώς

$$i_N^2 - i_N i_L - I_Q^2 = 0 \quad \text{or} \quad i_P^2 + i_P i_L - I_Q^2 = 0$$

$$\text{Για } v_I > 0V$$

$$\text{Για } v_I < 0V$$

Συμπεράσματα - Παρατηρήσεις

$$i_L = i_N - i_P \quad i_N i_P = I_Q^2$$

- ✓ Έχοντας σταθερή τάση βάσης V_{BB} : το ανωτέρω γινόμενο πρέπει να παραμένει σταθερό. Συνεπώς, αύξηση του i_N προκαλεί μείωση του i_P και αντίστροφα
- ✓ Για $v_O > 0$, το ρεύμα φορτίου i_L παρέχεται από το συμπληρωματικό ζεύγος ακολούθων εκπομπού Q_N & Q_P . Όσο αυξάνεται η v_O , το i_P μειώνεται. Για μεγάλες τιμές v_O θα έχουμε

$$i_P = i_N - i_L = i_N - \frac{v_O}{R_L} \quad \text{Συνεπώς} \quad v_O \rightarrow V_{CC} - V_{CENsat} \Rightarrow i_P \rightarrow 0$$

- ✓ Για $v_O < 0$, το ρεύμα φορτίου i_L παρέχεται από το συμπληρωματικό ζεύγος ακολούθων εκπομπού Q_N & Q_P . Όσο μειώνεται (αρνητικές τιμές) η v_O , το i_N γίνεται αρνητικότερο. Για πολύ αρνητικές τιμές v_O θα έχουμε

$$i_N = i_P + i_L = i_P + \frac{v_O}{R_L} \quad \text{Συνεπώς} \quad -v_O \rightarrow -V_{CC} + V_{ECPsat} \Rightarrow i_N \rightarrow 0$$

Συμπεράσματα – Παρατηρήσεις (συν)

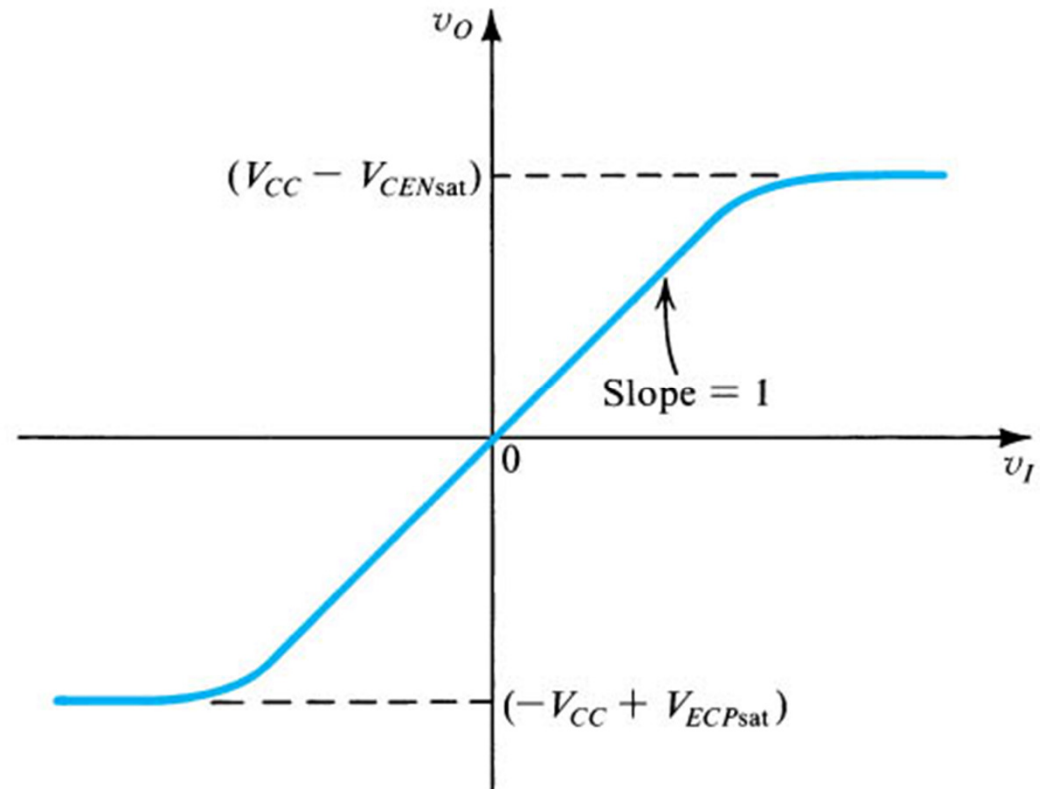
- ✓ Από συνθήκη σταθερής τάσης βάσης έχω: $i_P i_N = I_Q^2$ Το I_Q είναι μικρό, οπότε αν έχω π.χ. $I_Q = 1\text{mA}$ και $i_N = 10\text{mA}$

$$i_P = \frac{I_Q^2}{i_N} = \frac{1 \cdot 10^{-6}}{10 \cdot 10^{-3}} = 0.1 \text{mA} = \frac{1}{100} i_N$$

- ✓ Το στάδιο εξόδου τάξης AB λειτουργεί με τον ίδιο τρόπο όπως το στάδιο εξόδου τάξης B έχοντας όμως μια σημαντική διαφορά: Για μικρές τιμές της τάσης εισόδου άγουν και τα δύο τρανζίστορ ενώ καθώς η τάση εισόδου αυξάνει ή μειώνεται, αναλαμβάνει το ένα από τα δύο τρανζίστορ.,
- ✓ Εφόσον η μετάβαση από την ενεργό λειτουργία τους ενός τρανζίστορ στο άλλο γίνεται ομαλά, η παραμόρφωση περάσματος ουσιαστικά μηδενίζεται

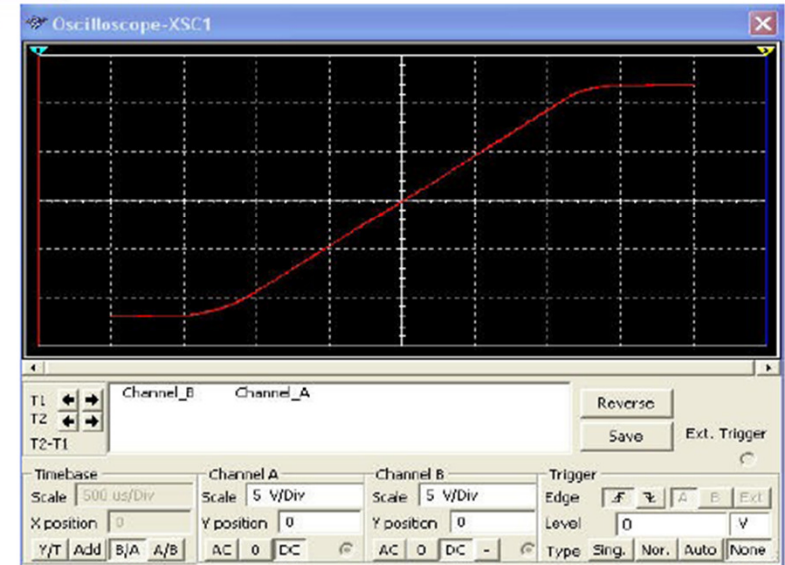
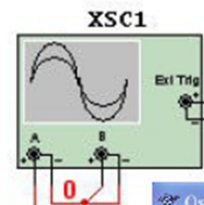
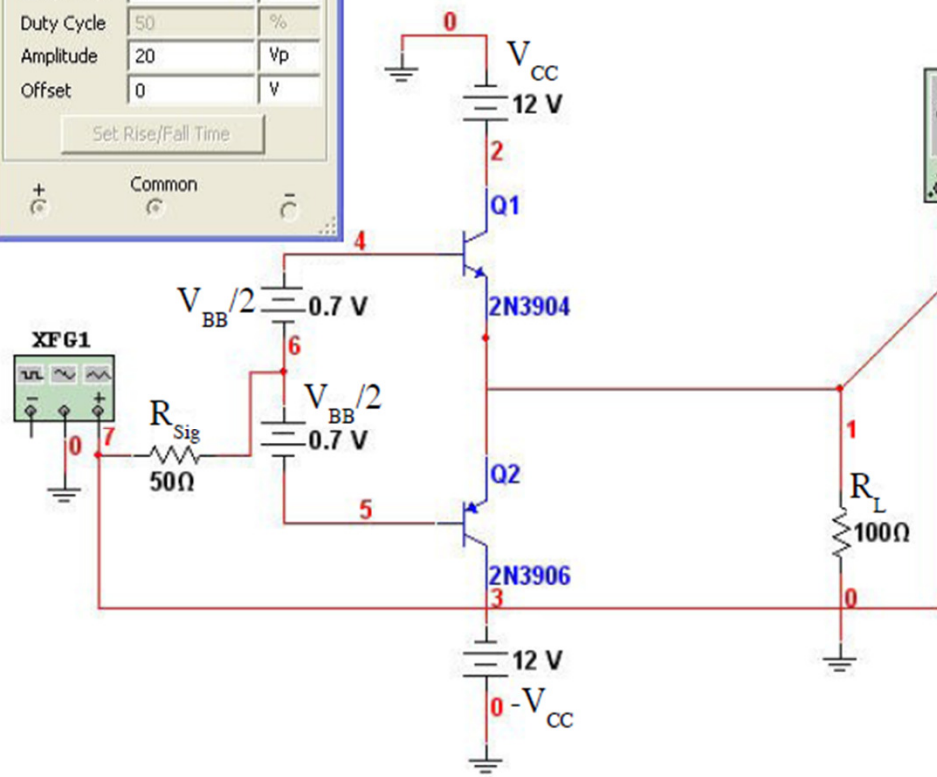
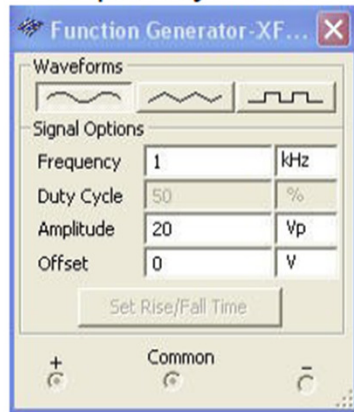
Χαρακτηριστική μεταφοράς τάξης AB

- ✓ Το στάδιο εξόδου AB συμπεριφέρεται σχεδόν όπως το στάδιο εξόδου τάξης B χωρίς όμως την ύπαρξη νεκρής ζώνης
- ✓ Υπενθύμιση: Πρέπει να έχουμε και προσαρμοσμένες πηγές V_{BB} ώστε $V_{BB}/2 = 0.7V$
- ✓ Οι υπολογισμοί ισχύος που κάναμε για την τάξη B ισχύουν και εδώ με τη διαφορά ότι πρέπει να λάβουμε υπόψη και την απώλεια ισχύος από την ύπαρξη του ρεύματος I_{CQ}

Παράδειγμα I (εξομοίωση)

Amplitude: 20 V_p
 Frequency: 1 kHz

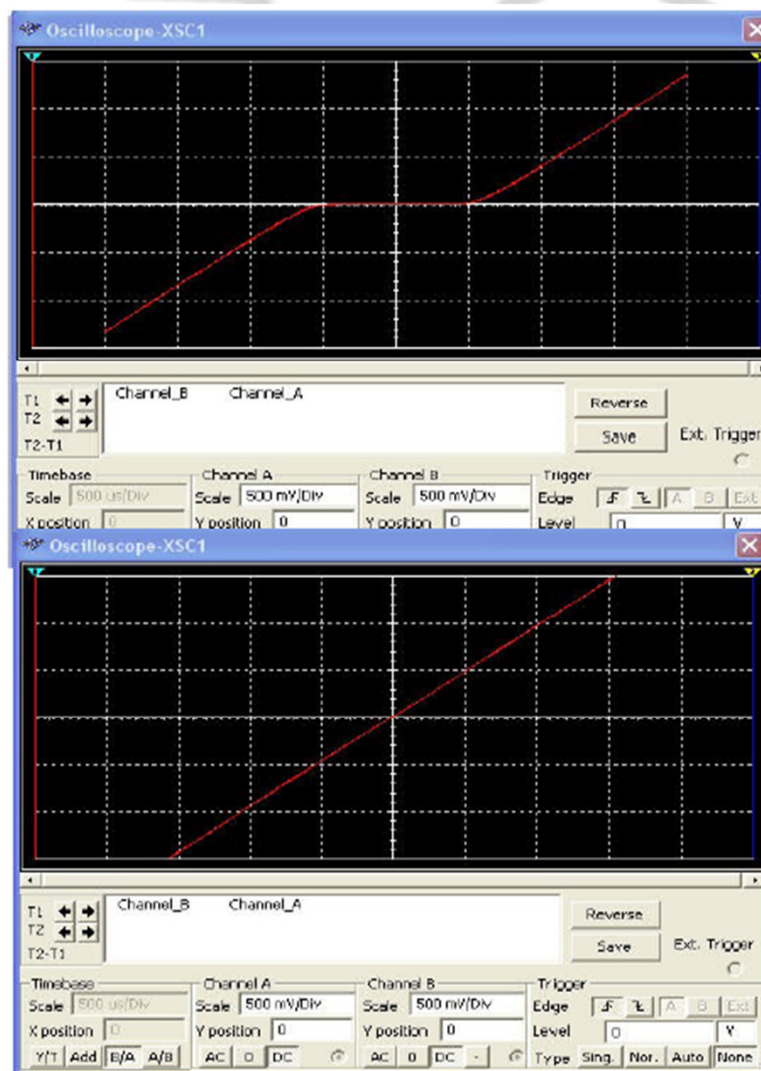
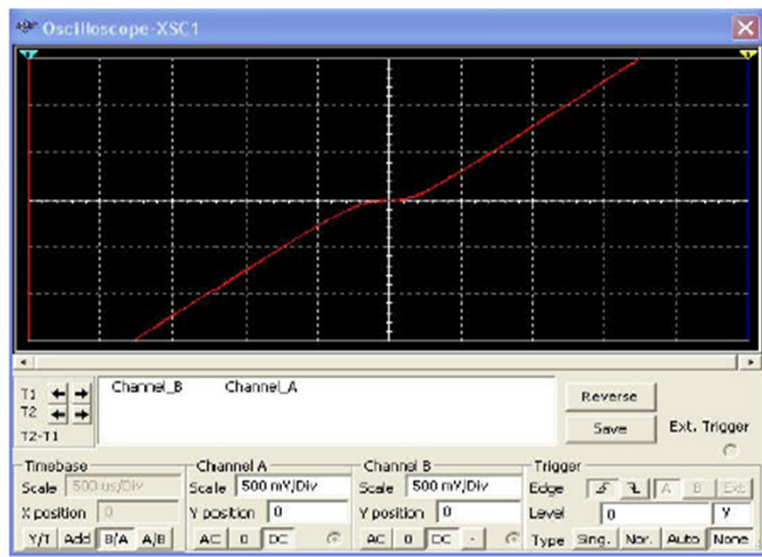

Παράδειγμα I (εξομοίωση)

Amplitude: 2 V_p
Frequency: 1 kHz

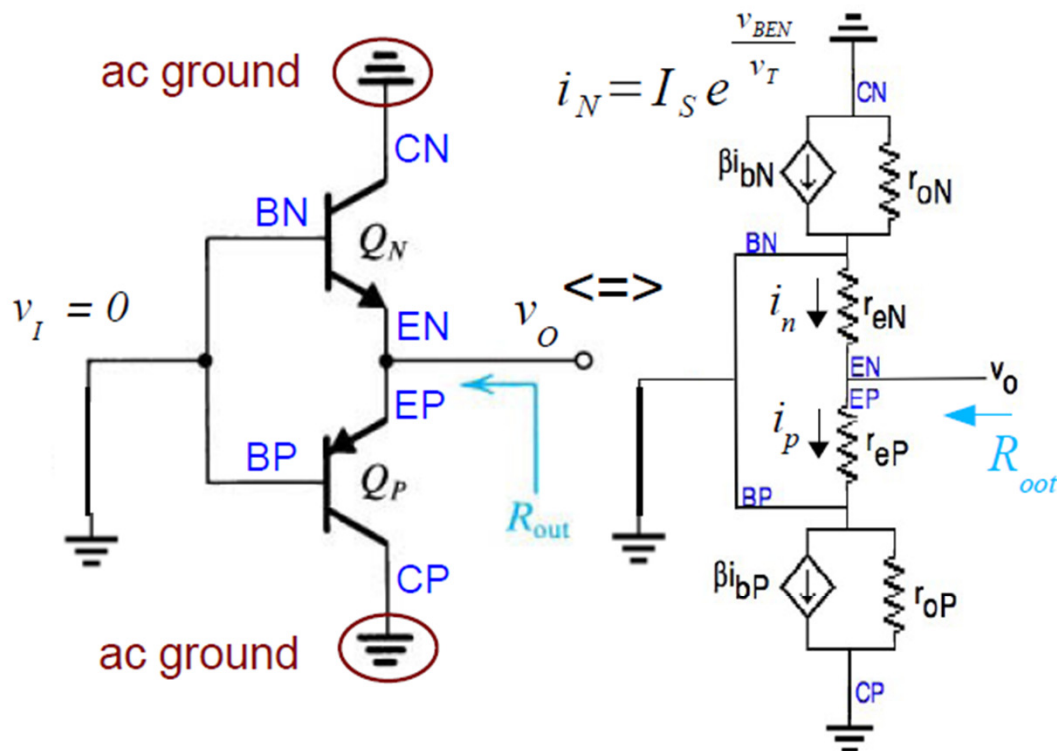
$$\frac{V_{BB}}{2} = 0.5V$$

$$\frac{V_{BB}}{2} = 0.1V$$

$$\frac{V_{BB}}{2} = 0.7V$$

Αντίσταση εξόδου ασθενούς σήματος

Αντίσταση για το τρανζίστορ Q_N
(υποθέτοντας $\alpha=1$)

$$\frac{di_N}{dv_{BEN}} = \frac{I_S e^{\frac{v_{BEN}}{V_T}}}{V_T} = \frac{i_N}{V_T}$$

Αντίσταση για το τρανζίστορ Q_P

$$\frac{di_P}{dv_{EBP}} = \frac{i_P}{V_T}$$

Οπότε

$$r_{eN} = \frac{V_T}{i_N} \quad \text{και} \quad r_{eP} = \frac{V_T}{i_P}$$

$$R_{out} = r_{eN} \parallel r_{eP}$$

για $v_I > 0 V$: $R_{out} \approx r_{eN}$

για $v_I < 0 V$: $R_{out} \approx r_{eP}$

Αντίσταση εξόδου ασθενούς σήματος (συν)

Οι δύο αντιστάσεις εκπομπού είναι παράλληλες, οπότε

$$R_{out} = r_{eN} \parallel r_{eP} = \frac{\frac{V_T^2}{i_N i_P}}{\frac{V_T}{i_N} + \frac{V_T}{i_P}} = \frac{V_T}{i_N i_P \left(\frac{1}{i_N} + \frac{1}{i_P} \right)} = \frac{V_T}{i_N + i_P} \quad \text{και} \quad i_L = \frac{v_O}{R_L} = i_N - i_P$$

Όταν $i_N = i_P$ (π.χ συνθήκη απουσίας σήματος εισόδου, $v_O = 0 \rightarrow i_L = 0$): $i_N = i_P = I_Q$

$$R_{out} = \frac{V_T}{2 I_Q}$$

Άρα, για ασθενή σήματα, ένα μικρό ρεύμα φορτίου, I_Q , υφίσταται $\rightarrow$ εξάλειψη νεκρής ζώνης